

L'ALLEGORIA DEL MANAT DE JONCS

(A la memòria d'un savi i venerable amic que es digué
Jaume d'Agramunt)

No cal anar als tractats d'oftalmologia; qualsevol simple diccionari defineix la miopia com el defecte de l'ull que fa que els raigs lluminosos provinents d'objectes llunyans convergeixin en un punt situat pel davant de la retina. Qualsevol simple diccionari fa de la miopia un sinònim de curtedat de vista.

A l'altre extrem, hi ha l'home enamorat dels carrers costeruts de la ciutat antiga que escalonen l'eclesiàstic turó; que, al mateix temps, sent un resignat afecte per l'explosió de vitalitat dels barris nous i que estima —apassionadament— el riu i el canal amb la filera dòcil de pollancres que el voreja. L'home per al qual aquests amors no són cap nosa gelosament exclusivista que constrenyi els sentiments delicats que els fruïterars i les olivedes de més enllà de la mínima carena desvetllen en el seu ànim; i els pobles i els homes que hi viuen o hi han viscut, teixint entre tots la història comuna.

I encara més: l'home de l'altre extrem sap que el riu és viu perquè, cap al nord, hi ha terres i muntanyes amb pasturatges i avetoses i uns homes que hi viuen i en viuen que diuen «bon dia» amb les seves mateixes paraules. I sent per ells una solidaritat infinita.

I sap que el riu anirà plana i engorjats enllà i durà el commòs missatge de conjunció a d'altres pobles amb cavillacions molt pròximes a les seves. I per això veu córrer l'aigua amb tanta de tendresa.

I sap que després d'un horitzó i d'un altre, fins al mar i mar enllà, els homes d'enteniment que hi viuen senten, amb l'humilíssim respecte i la indispensable connexió d'unes parts d'un òrgan viu envers les altres, els seus mateixos anhels. I per això, superant la discreta carena, els veu com uns germans de la mateixa empresa.

Aquest és l'home de l'altre extrem, l'oposat a la miopia de reduïda volada. El que té un cor d'àmplia cabuda perquè sap que, molt sovint, les arrels cerquen —i troben— la saba fora de la feixa i perquè sap l'eficaç solidesa del manat de joncs.

I el terror es pot dir benaurat perquè els sentiments de l'home de l'altre extrem també són els d'uns homes de la vora del mar i els d'uns homes del nord frescal i de les terres del vent i de la comarca aspra o la verda i suau. I perquè els harmònics sentiments —com els camins, que no van d'un indret a un altre sinó que, per la virtut de llurs dos sentits, uneixen els indrets— fan que ningú no se les prometi dolces comptant que el veí ja apareixerà amb el cistell curull pel tombant del revolt. Que en els afers del cor tant hi va d'aquí allà com d'allà aquí i no hi ha primacies ni orígens ni finals en la ruta que mena a les consecucions responsables.

L'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears és on és perquè ha tingut —i té— homes d'aquest encuny. I els homes de l'Associació Mèdico-quirúrgica de Lleida, bo i enfervorits —vitalment, lleialment— per l'ardida Terra Ferma, tenen una coincident manera de veure les coses.

D'aquí ve que els uns i els altres, un dia digne de memòria —el proppasat trenta d'abril—, s'hagin trobat per a la signatura d'un conveni d'adhesió. I que, tots plegats, hagin sentit la recança de no haver arribat abans a l'abraçada.

Per bé que és bona hora: que tot just hem començat la feina.

ORIOL CASASSAS

CARTA OBERTA, DE BAT A BAT

Estimat amic metge, d'escaleta o de casa bona, de ciutat o de poble, que fas visites al capçal del llit del teu malalt, a l'ambulatori o al teu despatx: estic segur que, tal com em passa a mi, tens problemes a l'hora de receptar els teus remeis. Qui hi ha que tingui al cap, o a l'abast de la mà, la informació farmacològica indispensable? Quantes vegades quedem a la mercè d'unes rutines dubtoses o d'una propaganda que no hem tingut temps d'analitzar a fons? En què ens basem quan hem d'escollir un antibiòtic, un hipoglicèmiat, un antiinflamatori? Què n'opines, dels supositoris contra les angines, del calci, de les vitamines, dels hepatoprotectors?

A tots els metges, sobretot si treballem sols, sobretot si tenim poc temps, i més que més si ens sentim responsables, ens convindria una cina eficaç. Imagina't un llibre de butxaca que no fos només una llista, sinó que oferís criteris i estratègies. La cosa no és pas fàcil, és clar. Hauria de ser manejable, complet però sense palla, entenedor, imparcial, rigorosament científic, actualíssim. Encara més: caldria que seguís les orientacions de l'OMS, però adaptades al grau de desenvolupament i a la morbiditat dels nostre poble; o a la nostra personalitat col·lectiva, com vulguis. Amb referències a les dosis,